

C-682/23

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

15 Νοεμβρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Curtea de Apel Cluj (Ρουμανία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

25 Οκτωβρίου 2023

Αναιρεσείουσα:

E. B.SP. Z. O. O.

Αναιρεσίβλητη:

K. P.SP. Z. O. O.

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Αναίρεση ασκηθείσα ενώπιον του Curtea de Apel Cluj (εφετείου Cluj, Ρουμανία), αιτούντος δικαστηρίου, κατά αποφάσεως με την οποία το Tribunalul Specializat Cluj (ειδικό δικαστήριο Cluj, Ρουμανία) έκανε δεκτή την ένσταση ελλείψεως διεθνούς δικαιοδοσίας των ρουμανικών δικαστηρίων σε διαφορά σχετική με εξωσυμβατική και συμβατική ευθύνη μεταξύ δύο εταιριών πολωνικού δικαίου.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, ζητείται η ερμηνεία του άρθρου 25 του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (στο εξής: κανονισμός 1215/2012).

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Έχουν οι διατάξεις του άρθρου 25 του κανονισμού 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[, της 12ης Δεκεμβρίου 2012,] για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, την έννοια ότι παρέχουν στον εκδοχέα απαίτησης που απορρέει από σύμβαση έργου το δικαίωμα να αντιτάξει την περιληφθείσα στην εν λόγω σύμβαση ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας έναντι του αρχικού συμβαλλομένου στη σύμβαση, στην περίπτωση κατά την οποία με τη σύμβαση εκχώρησης μεταβιβάστηκε, σύμφωνα με το εφαρμοστέο επί της ουσίας της διαφοράς εθνικό δίκαιο, η απαίτηση και οι παρεπόμενες με αυτή αξιώσεις, αλλά όχι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση;
2. Έχει σημασία για τον καθορισμό του δικαστηρίου το οποίο έχει διεθνή δικαιοδοσία, σε περίπτωση όπως η προεκτεθείσα, η εναντίωση του συμβαλλομένου στη συμφωνία παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας κατά του οποίου στρέφεται η αγωγή; Απαιτείται νέα σύμπτωση βουλήσεως του συμβαλλομένου, προγενέστερη/ταυτόχρονη με την άσκηση αγωγής, προκειμένου να δύναται ο τρίτος εκδοχέας να επικαλεστεί τη ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Άρθρο 267 ΣΛΕΕ·

Άρθρο 25 και άρθρο 7, σημείο 2, του κανονισμού 1215/2012·

Απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 2013, Refcomp SpA, C-543/10, EU:C:2013:62·

Απόφαση της 21ης Μαΐου 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335·

Απόφαση της 28ης Ιουνίου 2017, Λεβέντης και Βαφειάς, C-436/16, EU:C:2017:497·

Απόφαση της 18ης Νοεμβρίου 2020, DelayFix, C-519/19, EU:C:2020:933.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Άρθρα 361 έως 363, 415, 416, 471, 472, 509 και 647 του πολωνικού αστικού κώδικα. Κατά το άρθρο 509, παράγραφος 2, του πολωνικού αστικού κώδικα, «στον αποκτώντα, μαζί με την απαίτηση, μεταβιβάζονται οι συναφείς αξιώσεις, ιδίως η απαίτηση τόκων υπερημερίας».

Το άρθρο 1068, παράγραφος 1, του Codul român de procedură civilă (ρουμανικού κώδικα πολιτικής δικονομίας) προβλέπει ότι, «[σ]ε διαφορές περιουσιακής φύσης, τα μέρη μπορούν να συνάψουν συμφωνία καθορισμού του δικαστηρίου που έχει

διεθνή δικαιοδοσία για την εκδίκαση διαφοράς που έχει ανακύψει ή ενδέχεται να ανακύψει από έννομη σχέση με διασυνοριακό χαρακτήρα. Η συμφωνία μπορεί να καταρτισθεί εγγράφως, με τηλεγράφημα, τηλετυπία, φαξ ή κάθε άλλο μέσο επικοινωνίας το οποίο καθιστά δυνατή την έγγραφη απόδειξη. Ελλείψει αντίθετης συμφωνίας, η διεθνής δικαιοδοσία του επιλεγέντος δικαστηρίου είναι αποκλειστική».

Άρθρο 1071 του Codul român de procedură civilă (ρουμανικού κώδικα πολιτικής δικονομίας), κατά το οποίο: «(1) Το επιληφθέν δικαστήριο ελέγχει αυτεπαγγέλτως εάν έχει διεθνή δικαιοδοσία, ενεργώντας σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας. Εάν διαπιστώσει ότι ούτε το ίδιο, ούτε οποιοδήποτε άλλο ρουμανικό δικαστήριο έχει δικαιοδοσία, απορρίπτει το εισαγωγικό δικόγραφο ως μη υπαγόμενο στη δικαιοδοσία των ρουμανικών δικαστηρίων, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 1070. Κατά της απόφασης του δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί ένδικο μέσο ενώπιον ιεραρχικά ανώτερου δικαστηρίου. (2) Η έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του ρουμανικού δικαστηρίου μπορεί να προβληθεί σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, ακόμη και απευθείας στο στάδιο της αιτήσεως αναιρέσεως. Εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 1067».

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Στις 21 Δεκεμβρίου 2021 η E. B.SP. Ζ. Ο. Ο. (νομικό πρόσωπο πολωνικού δικαίου· στο εξής: E. B.SP. ή αναιρεσείουσα) άσκησε αγωγή ενώπιον του Tribunalul Specializat Cluj (ειδικού δικαστηρίου Cluj) κατά της K. P.SP Ζ. Ο. Ο. (νομικού προσώπου πολωνικού δικαίου· στο εξής: K. P.SP. ή αναιρεσίβλητη), ζητώντας να υποχρεωθεί η K. P.SP. να καταβάλει ποσό ύψους 14 092 308 πολωνικών ζλότι (PLN) ως αποζημίωση, πλέον τόκων υπερημερίας και λοιπών εξόδων στα οποία υποβλήθηκε για την επανείσπραξη του ποσού αυτού, επικαλούμενη την εξωσυμβατική και συμβατική ευθύνη της K. P.SP..
- 2 Ειδικότερα, στις 24 Μαρτίου 2017 η E. B.SP. συνήψε με την E.PL. (νομικό πρόσωπο πολωνικού δικαίου) σύμβαση έργου για την προετοιμασία οικοπέδου στην Πολωνία με σκοπό την κατασκευή εργοστασίου προϊόντων ξυλείας. Στις 24 Ιουλίου 2017, η E. B.SP. συνήψε σύμβαση με την E.PL. σχετικά με τις κύριες εργασίες για την κατασκευή του εργοστασίου αυτού στην Πολωνία. Στις 4 Μαρτίου 2017, η E.PL. συνήψε με την E. S. A. (νομικό πρόσωπο ρουμανικού δικαίου) σύμβαση υπεργολαβίας για την εκτέλεση των εργασιών. Στις 10 Ιουλίου 2017, η E. S. A. συνήψε με την K. P.SP. (νομικό πρόσωπο πολωνικού δικαίου) μεταγενέστερη σύμβαση υπεργολαβίας των εργασιών. Σύμφωνα με τους όρους τους, όλες οι ανωτέρω συμβάσεις διέπονταν από το πολωνικό δίκαιο.
- 3 Στις 16 Δεκεμβρίου 2021, η E. S. A., με σύμβαση εκχώρησης, μεταβίβασε στην E. B.SP. την απαίτηση αποζημίωσης ύψους 14 050 878,35 PLN, την οποία η E. S. A. υποστήριξε ότι είχε έναντι της K. P.SP., λόγω ζημίας που φέρεται να υπέστη

εξαιτίας της πλημμελούς εκπλήρωσης από την K. P.SP. των υποχρεώσεων που είχε αναλάβει με τη σύμβαση υπεργολαβίας η οποία συνήφθη στις 10 Ιουλίου 2017.

- 4 Προς στήριξη των αιτημάτων της, η E. B.SP. επικαλέστηκε τόσο την εξωσυμβατική ευθύνη (άρθρα 415 και 416, σε συνδυασμό με τα άρθρα 361 έως 363 του πολωνικού αστικού κώδικα), όσο και τη συμβατική ευθύνη της K. P.SP. (άρθρα 471 και 472, σε συνδυασμό με τα άρθρα 647 και 361 έως 363 του πολωνικού αστικού κώδικα), προκειμένου δε να δικαιολογήσει την απονομή διεθνούς δικαιοδοσίας στο Tribunalul Specializat Cluj (ειδικό δικαστήριο Cluj), η E. B.SP., επικαλέστηκε τη ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας η οποία περιλαμβανόταν στη σύμβαση υπεργολαβίας που συνήφθη στις 10 Ιουλίου 2017 μεταξύ της E. S. A. και της K. P.SP, κατά την οποία «τυχόν διαφορές θα επιλύονται από το αρμόδιο δικαστήριο της έδρας του συμβαλλομένου». Αφενός, η E. B.SP. υποστήριξε ότι, δυνάμει του εφαρμοστέου επί της ουσίας της υπόθεσης εθνικού δικαίου, ήτοι του άρθρου 509, σημείο 2, του πολωνικού αστικού κώδικα, όχι μόνο κατέστη διάδοχος της απαίτησης, αλλά και των παρεπόμενων αξιώσεων. Αφετέρου, παρέπεμψε στο άρθρο 25 του κανονισμού 1215/2012.
- 5 Με το υπόμνημα αντικρούσεως της, η K. P.SP. προέβαλε ένσταση ελλείψεως διεθνούς δικαιοδοσίας των ρουμανικών δικαστηρίων, με βάση τα εξής: (α) όσον αφορά τις αξιώσεις που στηρίζονται στην εξωσυμβατική ευθύνη παρέπεμψε στο άρθρο 7, σημείο 2, του κανονισμού 1215/2012 (η K. P.SP. υποστηρίζει ότι το ζημιογόνο γεγονός που της καταλογίζεται συνέβη στην Πολωνία, με αποτέλεσμα τα πολωνικά δικαστήρια να έχουν διεθνή δικαιοδοσία να εκδικάσουν τη διαφορά) και β) όσον αφορά τις αξιώσεις που στηρίζονται στη συμβατική ευθύνη, υποστήριξε ότι η E. B.SP. είναι τρίτο μέρος στη σύμβαση στην οποία περιλαμβάνεται η ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας και ότι η ιδιότητά της ως εκδοχέως δεν της παρέχει το δικαίωμα να επικαλεστεί την εν λόγω ρήτρα.
- 6 Με απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2022, το Tribunalul Specializat Cluj (ειδικό δικαστήριο Cluj) έκανε δεκτή την ένσταση ελλείψεως διεθνούς δικαιοδοσίας που προέβαλε η K. P.SP. και, κατά συνέπεια, απέρριψε την αγωγή ως μη υπαγόμενη στη δικαιοδοσία των ρουμανικών δικαστηρίων.
- 7 Στις 11 Απριλίου 2023, η E. B.SP. άσκησε αναίρεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Curtea de Apel Cluj (εφετείου Cluj).

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 8 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, κατά το άρθρο 509, παράγραφος 2, του πολωνικού αστικού κώδικα, σε περίπτωση σύμβασης εκχώρησης απαίτησης, στον αποκτώντα, μαζί με την απαίτηση, μεταβιβάζονται οι συναφείς αξιώσεις, ιδίως η απαίτηση τόκων υπερημερίας, επισημαίνοντας ότι η εκχώρηση της απαίτησης συνεπάγεται μεταβίβαση της απαίτησης στα περιουσιακά στοιχεία του εκδοχέα/αποκτώντος, αλλά όχι μεταβίβαση των υποχρεώσεων του εκχωρητή έναντι του εκχωρούντος οφειλέτη. Επισημαίνει επίσης ότι, σύμφωνα με τη

νομολογία του ανωτάτου δικαστηρίου της Πολωνίας, μαζί με τη μεταβιβαζόμενη απαίτηση, μεταβιβάζονται και τα σχετικά με αυτή δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας προσφυγής σε δικαστήριο το οποίο έχει καθοριστεί σε συμφωνία παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας.

- 9 Η Ε. Β.ΣΠ. παραπέμπει στις αρχές που απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 25 του κανονισμού 1215/2012, ήτοι στις αποφάσεις στις υποθέσεις C-543/10, C-352/13, C-519/19 και C-436/16. Εν συνεχεία, υποστηρίζει ότι σκοπός ρήτρας παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας είναι ο καθορισμός της διεθνούς δικαιοδοσίας του επιληφθέντος δικαστηρίου σε περίπτωση διαφοράς που έχει ανακύψει ή ενδέχεται να ανακύψει, σύμφωνα με τη σύμπτωση βουλήσεως των συμβαλλομένων, και ότι τα κριτήρια που διατύπωσε το Δικαστήριο με τη νομολογία του, τα οποία πρέπει να λαμβάνει υπόψη του το εθνικό δικαστήριο κατά τους ελέγχους που πρέπει να πραγματοποιεί προκειμένου να προσδιορίσει την εφαρμογή της ρήτρας παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας είναι εναλλακτικά, συνίστανται δε στη συναίνεση του τρίτου ή τη διαδοχή του τελευταίου στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αρχικού συμβαλλομένου.
- 10 Η αναιρεσείουσα εκτιμά ότι η αποδοχή ρήτρας παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας εκ μέρους τρίτου, ανεξαρτήτως του χρονικού σημείου κατά το οποίο ο τρίτος εκφράζει τη συναίνεσή του, αρκεί ώστε να εφαρμοστεί η ρήτρα αυτή και ότι δεν ζητείται πλέον από τον [αρχικό] συμβαλλόμενο νέα σύμπτωση βουλήσεως, δεδομένου ότι δεσμεύθηκε από την εν λόγω ρήτρα ήδη από την αποδοχή της. Επομένως, το εθνικό δικαστήριο δεν υποχρεούται πλέον να εξετάσει την υποκατάσταση του τρίτου στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αρχικού συμβαλλομένου, δεδομένου ότι η εξέταση αυτή συνιστά επικουρικό και εναλλακτικό κριτήριο ώστε να εξακριβωθεί η ισχύς συμφωνίας παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας.
- 11 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει επίσης ότι οι αποφάσεις στις υποθέσεις C-543/10, C-352/13 και C-519/19 αφορούν πραγματικά περιστατικά διαφορετικά από αυτά της υπόθεσης της κύριας δίκης, δεδομένου ότι, στις υποθέσεις εκείνες, ο τρίτος στράφηκε κατά συμβαλλομένου σύμβασης βάσει των κοινών κανόνων περί διεθνούς δικαιοδοσίας, ενώ ο συμβαλλόμενος σε σύμβαση στην οποία περιλαμβανόταν ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας αντέταξε τη ρήτρα αυτή στον τρίτο. Περαιτέρω, στην υπόθεση C-436/16, η διαφορά κινήθηκε από συμβαλλόμενο σε συμφωνία παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας κατά τρίτου ενώπιον συγκεκριμένου δικαστηρίου βάσει κανόνων διαφορετικών από το άρθρο 25 του κανονισμού 1215/2012, ο δε τρίτος, ο οποίος δεν είχε καμία σχέση με τη ρήτρα, την επικαλέστηκε προκειμένου να αμφισβητήσει τη διεθνή δικαιοδοσία του επιληφθέντος δικαστηρίου. Σε αντίθεση με τις υποθέσεις αυτές, στην υπόθεση της κύριας δίκης, η αναιρεσείουσα έχει την ιδιότητα του εκδοχέα απαίτησης απορρέουσας από σύμβαση υπεργολαβίας στην οποία περιελήφθη ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας και, επομένως, δικαιούται να επικαλεστεί τη ρήτρα αυτή προκειμένου να προσφύγει ενώπιον του δικαστηρίου το οποίο επέλεξαν οι συμβαλλόμενοι στην αρχική σύμβαση.

- 12 Η Ε. Β.Σ.Ρ. επισημαίνει ότι η υποκατάσταση του τρίτου στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αρχικού συμβαλλομένου στη σύμβαση ασκεί επιρροή, καθόσον αποτελεί προϋπόθεση για τη δυνατότητα εφαρμογής της ρήτρας παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας, οσάκις ο αντισυμβαλλόμενος, ο οποίος έχει υπογράψει τη σχετική συμφωνία, την αντιτάξει στον τρίτο, γεγονός που καθιστά αναγκαίο να διευκρινιστεί το ζήτημα εάν ο τρίτος υποχρεούται να τηρήσει τη συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας. Όμως, στην υπόθεση της κύριας δίκης, η υποχρέωση τήρησης της ρήτρας παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας δεν αντιτάσσεται στον τρίτο, αλλά, αντιθέτως, ο τρίτος κάνει χρήση του δικαιώματος επίκλησης της ρήτρας αυτής, δικαίωμα το οποίο διαθέτει λόγω των εννόμων αποτελεσμάτων τα οποία παρήχθησαν από την εκχώρηση της απαίτησης σύμφωνα με το εφαρμοστέο επί της ουσίας εθνικό δίκαιο.
- 13 Τέλος, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το σύνολο της νομολογίας του Δικαστηρίου σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 25 του κανονισμού 1215/2012 σχετικά με τις φορτωτικές (C-71/83, C-159/97 και C-387/98), την ασφαλιστική σύμβαση (C-201/82) και το καταστατικό εταιρίας (C-214/89) επιρρωνύει την άποψη ότι η συμφωνία παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας μπορεί να αντιταχθεί και έναντι τρίτου ο οποίος διαδέχεται τον συμβαλλόμενο στη συμφωνία αυτή στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, ομοίως δε πρόσωπο που δεν είναι συμβαλλόμενο στη σύμβαση και αποκτά δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν μπορεί να επικαλεστεί τη ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας και η συναίνεση του αντισυμβαλλομένου κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης αρκεί, υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκφραστεί σαφώς στους συμβατικούς όρους.
- 14 Η αναιρεσείουσα καταλείπει στην κρίση του αιτούντος δικαστηρίου την απόφαση ως προς τη σκοπιμότητα προσφυγής στον μηχανισμό της προδικαστικής παραπομπής του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, εκτιμώντας ωστόσο ότι η παραπομπή θα ήταν χρήσιμη.
- 15 Η αναιρεσίβλητη διατύπωσε μια διαμετρικώς αντίθετη δικονομική άποψη σε σχέση με εκείνη της αναιρεσείουσας, η οποία στηρίζεται στην αρχή της ερμηνείας των διατάξεων του άρθρου 25 του κανονισμού 1215/2012 υπό το πρίσμα της αρχής της αυτονομίας της βουλήσεως και του προσωποπαγούς (*intuitu personae*) χαρακτήρα της ρήτρας παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας.
- 16 Κατά την αναιρεσίβλητη, η ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας μπορεί να παραγάγει έννομα αποτελέσματα μόνο μεταξύ των συμβαλλομένων στη σύμβαση και όχι έναντι τρίτου, το δε συμπέρασμα αυτό στηρίζεται στον προσωποπαγή χαρακτήρα της εν λόγω ρήτρας, ο οποίος προκύπτει από τις διαπραγματεύσεις μεταξύ των συμβαλλομένων και αφορά αποκλειστικά το πρόσωπο του αντισυμβαλλομένου με τον οποίο συμφωνήθηκε. Δεδομένου ότι, δυνάμει του άρθρου 25 του κανονισμού 1215/2012, ουσιαστική προϋπόθεση για την ισχύ της ρήτρας παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας είναι η ρητή μνεία της έννομης σχέσης που οδήγησε στην ενδεχόμενη διαφορά που πρόκειται να επιλυθεί από το σχετικό δικαστήριο, είναι αναγκαίο να υφίσταται πάντοτε συμφωνία παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας μεταξύ των διαδίκων, η οποία, ως ανεξάρτητη, πρέπει να εξετάζεται

χωριστά από την υποκείμενη σύμβαση. Ένα επιχείρημα συναφώς συνιστά το ότι, σύμφωνα με τον κανονισμό 1215/2012, το σύστημα της συμφωνίας διεθνούς δικαιοδοσίας του άρθρου 25 έχει αυτοτελή χαρακτήρα σε σχέση με το ζήτημα των εθνικών νόμων σχετικά με τις δεσμεύσεις των μερών.

- 17 Η Κ. P.SP. υπογράμμισε επίσης ότι η ρύθμιση του άρθρου 25 στηρίζεται στην αρχή της αυτονομίας των διαδικών, όπως αυτή κατοχυρώνεται στην αιτιολογική σκέψη 19 του κανονισμού 1215/2012, επισημαίνοντας ότι, δυνάμει της εν λόγω αρχής, τρίτος δεν μπορεί να αντιτάξει ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας σε συμβαλλόμενο στη συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας, δεδομένου ότι η συναίνεση του τελευταίου σχετικά με την εν λόγω ρήτρα εκφράστηκε κατά τον χρόνο γένεσης της έννομης σχέσης με τον αντισυμβαλλόμενο του, περιορίζεται δε στις σχέσεις του με αυτόν και όχι με τρίτους οι οποίοι απέκτησαν δικαιώματα απορρέοντα από την αρχική σύμβαση.
- 18 Τέλος, η αναιρεσίβλητη προέβαλε το επιχείρημα ότι ο κανόνας του άρθρου 25 του κανονισμού 1215/2012 έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και πρέπει, συνεπώς, να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται στενώς, δεδομένου ότι στη διάταξη αυτή περιλαμβάνεται η περίπτωση της ύπαρξης συμφωνίας μεταξύ των διαδίκων δυνάμει της οποίας η διεθνής δικαιοδοσία για την εκδίκαση διαφοράς σε σχέση με συγκεκριμένη έννομη σχέση έχει απονεμηθεί σε δικαστήριο κράτους μέλους, οπότε είναι αναγκαίο η συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας να έχει καταρτισθεί μεταξύ των ίδιων των διαδίκων της διαφοράς.
- 19 Η αναιρεσίβλητη αντιτάχθηκε, κατ' αρχήν, στην προδικαστική παραπομπή προς το Δικαστήριο και διατύπωσε, επικουρικός, τέσσερα ερωτήματα τα οποία υποδεικνύουν, σε γενικές γραμμές, την ανάγκη ερμηνείας του άρθρου 25 του κανονισμού 1215/2012.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής

- 20 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι οι δύο ερμηνευτικές εκδοχές του άρθρου 25 του κανονισμού 1215/2012 τις οποίες εξέθεσαν οι διάδικοι είναι εύλογες για την ειδικότερη περίπτωση κατά την οποία τρίτος ο οποίος επικαλείται ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας έχει την ιδιότητα του εκδοχέα απαιτήσεων που απορρέουν από τη σύμβαση στην οποία περιελήφθη η εν λόγω ρήτρα και, σύμφωνα με το επιλεγέν εθνικό δίκαιο, ως *lex causae*, στην υπό κρίση υπόθεση το πολωνικό δίκαιο, ο εκδοχέας υπεισέρχεται μόνον στην απαίτηση και τις παρεπόμενες με αυτήν αξιώσεις, και όχι στις υποχρεώσεις τις οποίες υπείχε ο αρχικός συμβαλλόμενος.
- 21 Ειδικότερα, η δυσχέρεια ερμηνείας του άρθρου 25 του κανονισμού 1215/2012 την οποία αντιμετωπίζει το αναιρετικό δικαστήριο έγκειται στο γεγονός ότι, καίτοι ο εκδοχέας τρίτος δεν διαδέχθηκε πλήρως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του τον συμβαλλόμενο εκχωρητή, εντούτοις επικαλείται τη ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας, κάνοντας έτσι χρήση δικαιώματος κατά του

εκχωρούντος οφειλέτη, ο οποίος αποδέχθηκε τη ρήτρα αυτή με την υπογραφή της σύμβασης.

- 22 Όσον αφορά τη βάση την οποία προβάλλει η αναιρεσείουσα προκειμένου να επικαλεστεί τη ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας, ήτοι το γεγονός ότι, σύμφωνα με το εφαρμοστέο επί της ουσίας της υποθέσεως εθνικό δίκαιο, μαζί με την απαίτηση, η αναιρεσείουσα υπεισήλθε στις παρεπόμενες με αυτή αξιώσεις, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, μολονότι, κατ' αρχήν, ο χαρακτηρισμός του δικαιώματος προσφυγής σε συγκεκριμένο δικαστήριο, δυνάμει συμφωνίας παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας, ως παρεπόμενου ή μη δικαιώματος σε σχέση με την εκχωρηθείσα απαίτηση μπορεί επίσης να αποτελεί ζήτημα που άπτεται της εφαρμογής των κανόνων του εθνικού δικαίου, δεν μπορεί να παραβλεφθεί το γεγονός ότι προκύπτει ότι ο εκδοχέας είναι αυτός που επικαλείται τη ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας της σύμβασης κατά την άσκηση δικαιώματος, συμβατικώς αναγνωρισμένου υπέρ του εκχωρητή, και όχι στο πλαίσιο υποχρέωσης την οποία θα υπείχε ο εκδοχέας.
- 23 Εξάλλου, το αιτούν δικαστήριο δέχεται ότι δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι το πνεύμα και ο σκοπός της ρύθμισης περί ρήτρας παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας στον κανονισμό 1215/2012 ανάγεται στην αρχή της αυτονομίας των συμβαλλομένων μερών, σύμφωνα με την οποία πρέπει να υπερισχύει η σύμπτωση βουλήσεως των διαδίκων σε σχέση με την επιλογή συγκεκριμένου δικαστηρίου για την εκδίκαση διαφορών που έχουν ανακύψει ή πρόκειται να ανακύψουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση. Δυνάμει της αρχής αυτής, συμφωνία παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας μπορεί να εφαρμοστεί μόνον έναντι των συμβαλλομένων σε μια τέτοια συμφωνία, ενώ τρίτος, ακόμη και αν αποκτήσει ορισμένες απαιτήσεις απορρέουσες από την υποκείμενη σύμβαση, μάλλον δεν δύναται να επικαλεστεί τη συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας, η οποία δεσμεύει αποκλειστικώς τους αρχικούς συμβαλλομένους στη σύμβαση. Το αιτούν δικαστήριο παραπέμπει, συναφώς, στις αποφάσεις του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-436/16 (σκέψεις 35 έως 37) και στην απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-519/19 (σκέψεις 42 έως 44), στις οποίες διαλαμβάνεται ότι ο έλεγχος της συναίνεσης των συμβαλλομένων στη συμφωνία παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας πρέπει να αφορά αμφότερους τους αντιδίκους, τόσο αυτόν που επικαλείται τη ρήτρα όσο και εκείνον κατά του οποίου αντιτάσσεται η ρήτρα, η δε συναίνεση του συμβαλλομένου στη συμφωνία παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τον αντίδικό του στη διαφορά.
- 24 Όσον αφορά την ευρεία νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 25 του κανονισμού 1215/2012 σε ορισμένους αυστηρώς εξειδικευμένους τομείς, όπως η φορτωτική (C-71/83, C-159/97, C-387/98), οι ασφάλειες (C-201/82) και οι εταιρίες (C-214/89), το αιτούν δικαστήριο υποστηρίζει ότι η ερμηνεία αυτή περιορίζεται στους τομείς τους οποίους αφορά.
- 25 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι τα κριτήρια που διατύπωσε με τη νομολογία το Δικαστήριο σχετικά με την εφαρμογή ρήτρας παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας καθορίστηκαν σε υποθέσεις στις οποίες η ρήτρα αυτή αντιτασσόταν

στον τρίτο ο οποίος δεν είχε υπογράψει τη σχετική συμφωνία, έπρεπε δε να εξακριβωθεί αν ο εν λόγω τρίτος είχε εκφράσει τη συναίνεσή του συναφώς ή, στην αντίθετη περίπτωση, αν είχε υπεισέλθει σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, αναλαμβάνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο και την υποχρέωση τήρησης της εν λόγω ρήτρας (υποθέσεις C-543/10, C-352/13, C-519/19). Επισημαίνει ότι τρίτος επικαλέστηκε ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας μόνο στην υπόθεση C-436/16. Εντούτοις, στην υπόθεση της κύριας δίκης, η ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας δεν αντιτάσσεται στον τρίτο, προκειμένου να εξακριβωθεί, σύμφωνα με τα κριτήρια που απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου, αν παράγει έννομα αποτελέσματα.

- 26 Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να υποβάλει ορισμένα ερωτήματα προκειμένου να διευκρινιστεί i) πώς πρέπει να ερμηνευθεί το άρθρο 25 του κανονισμού 1215/2012 στη συγκεκριμένη περίπτωση κατά την οποία τη ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας επικαλείται εκδοχέας ο οποίος έχει αποκτήσει, δυνάμει σύμβασης εκχώρησης απαίτησης, δικαιώματα που απορρέουν από την υποκείμενη σύμβαση στην οποία περιλαμβάνεται η ρήτρα παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας, ii) καθώς και (α) κατά πόσον η δικονομική θέση του συμβαλλομένου στη συμφωνία παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας ασκεί επιρροή προκειμένου να παράξει ή μη η εν λόγω συμφωνία έννομα αποτελέσματα, και (β) κατά πόσον απαιτείται νέα σύμπτωση βουλήσεως εκ μέρους του συμβαλλομένου στη συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας προκειμένου να παράξει έννομα αποτελέσματα η συμφωνία την οποία επικαλείται ο τρίτος.
- 27 Το αιτούν δικαστήριο αποφαινεται επί της διαφοράς της κύριας δίκης ως αναρτητικό δικαστήριο, η δε απόφαση που εκδίδεται είναι αμετάκλητη.